

Ivo PURIŠIĆ, viceadmiral

SPREMNOST NAŠE RATNE MORNARICE ZA ODBRANU JADRANA

Jadransko more je prirodna spona naše zemlje sa svijetom i svjetskom privredom u koju se SFRJ sve više uključuje. Naše jadransko pomorsko vojište ne možemo posmatrati odvojeno od Sredozemnog pomorskog ratišta. Pomorske granice SFRJ predstavljaju skoro jednu četvrtinu njenih granica. Neophodna je zaštita tih granica u miru i odbrane u ratu.

Za razliku od granica na kopnu, pristup do naših pomorskih granica vodi preko otvorenog mora. Ovo more je »svačije i ničije«. To, s jedne strane, povećava stepen osjetljivosti i povredljivosti našeg obalnog pojasa, ali i pruža mogućnost braniocu za aktivna dejstva na otvorenom moru, pod morem i u vazduhu, a time se stvaraju povoljni uvjeti za razvoj i vođenje borbe svih faktora oružane borbe na našem jadranskom pomorskom vojištu. (JPVJ). Dakle, značajna je uloga naše JRM. Ona obezbjeđuje suverenitet i teritorijalni integritet SFRJ na njenim pomorskim granicama, štiti njene interese i prava na Jadranu. Ona mora biti borbena sposobna da, u sadejstvu sa drugim vidovima JNA i TO, brani naše pomorske granice na moru, obalu i otoke u ratu od svakog agresora, da u miru pripremi sve elemente za uspješno izvršavanje ratnog zadatka. Naša RM je organizovana adekvatno ovim zadacima.

Jedinice RM, posebno flotne snage, karakteriše visok stepen borbene gotovosti u čemu su posljednjih godina postignuti značajni rezultati.

Potpuno se ovladalo novouvedenom ratnom tehnikom. Jedinice su uspješno izvršile mnogobrojne vježbe i gađanja. Dragocjena su stečena iskustva starješina, posebno mlađih, koji su uspješno povećali stečena znanja na osnovnom, aplikacionom i višem vojno-pomorskom i tehničkom školovanju sa praksom.

U RM stalno se sprovodi princip da je borbena obuka sistemski dio neprekidne borbene gotovosti. Čovjek osposobljen stručno, moralno-politički i psihofizički jeste osnova ovog sistema. On uz ispravnu tehniku (brodova — jedinica), uz poznavanje ambijenta, predstavlja jedinstvenu efikasnu cjelinu ovog sistema.

Jedinice RM, posebno komande i štabovi, uložili su velike napore i pokazale umješnost u organizaciji i izvođenju cjelokupne obuke i vaspitanja. Predstoji dalji kontinuirani rad na planskom usavršavanju i osavremenjavanju obuke i vaspitanja.

Kao visoko tehnički razvijen vid za RM su složeni i mnogobrojni zadaci pozadinskih organa, ustanova i jedinica. Efekti suvremenih oružja (klasičnih i nuklearnih) zahtijevaju ukopavanje vitalnih elemenata pozadine i sklonište za brodove, maskiranje, suvremenu organizaciju snabdijevanja i borbenog obezbjeđenja u pomorskim bazama. Sve veće uključivanje civilnog sektora u ove poslove garantuje nam maksimalnu ekonomičnost i efikasnost.

Znatno je urađeno i u stvaranju boljih uvjeta života posada brodova i jedinica, kao i za vannastavne aktivnosti i rekreaciju.

Pored svih postignutih rezultata, mnogobrojni su i složeni naredni zadaci pred našom RM. U uvjetima ograničenih sredstava, treba držati korak sa savremenim dostignućima, a u isto vrijeme postići maksimum od raspoloživog — što nam daje narod i privreda, vješto iskoristiti prirodne okolnosti za organizaciju izvođenja odbrane na JPV.

Jugoslovenska ratna mornarica doprinosi jačanju odbrane SFRJ, uz naš jubilej i inače, i na prvo mjesto ističe moralno-političko jedinstvo svih naših jedinica, ljudi koji ih sačinjavaju. Takvo, relativno visoko jedinstvo, postignuto oko SKJ u ličnosti našeg Vrhovnog komandanta maršala Tita, predstavlja najpotpuniji izraz moralne snage našeg sastava, bez koje se bilo koji budući rat i protiv bilo kojeg neprijatelja ne bi mogao voditi.

Odanost i spremnost RM da brani ovo more i obalu za koju je zadužena, kao sastavni dio cjelokupnog sistema općenarodne odbrane SFRJ, ima svoje izvorište, između ostalog: u društvenoj poziciji našeg radnog čovjeka, jugoslavenskom socijalističkom patriotizmu, slobodarskim i revolucionarnim borbenim tradicijama i prošlosti svih naših naroda i, konačno, u neraskidivim vezama sa narodom sposobnim i visoko motivisanim na odbranu nezavisnosti SFRJ i njenog samoupravnog socijalističkog društva. Uvjerenost u nužnost i mogućnost odbrane od svakog agresora, zasnovanu na poznavanju upotrebe svog oružja, taktici ratovanja na našem moru i volji da se uspije, pobjedi i uz najveću cijenu, jeste jedna od karakteristika cje-

lokupnog sastava JRM. Identičnost ovih kvaliteta kadra u RM sa drugim dijelovima JNA i ostalim snagama općenarodne odbrane je očigledna i potpuna.

Odbrani SFRJ pripadnici RM daju svoj doprinos, pored ostalog, izražen i kroz čvrsto i nepokolebljivo uvjerenje i stav da se slijedi i neprekidno i aktivno podržava i bori za politiku SKJ i državnog rukovodstva. Velika je i bezgranična naša privrženost idejama Saveza komunista i druga Tita, njegovoj borbi za socijalističku samoupravnu izgradnju društva i na razvijanju socijalističkih društvenih odnosa.

U pripremi za odbranu i borbu u slučaju eventualne opasnosti po nezavisnost, integritet i cjelovitost Jugoslavije, jedinstvo teritorijalne odbrane i operativnih jedinica na JPV iz dana u dan biva sve češće, a izražava se u organizacijskom i u operativnom smislu kroz više novih oblika i sadržaja. Na tom planu predstoje još brojni i obimni zadaci koje treba izvršiti.

Pošto je ovo jubilarna godina RM i RV na 30-godišnjicu našeg postojanja vidjet će se koliko se postiglo i što se može od RM očekivati i odbrani naše obale i mora. Ove godine biće organizovana jedna veća združena vježba u kojoj bi uzele učesća snage VPO, RV i PVO, TO i CS. Vježba će nositi sva obilježja koncepcije ONO i obuhvatit će sve komponente našeg društva, kako bi se u praksi uvježbavalo i realno pokazalo do kojeg stepena smo stigli u realizaciji koncepcije svenarodne odbrane na JPV.

Živimo u periodu u kome se naša RM potvrdila kao respektna i objektivno nužna snaga za odbranu skoro jedne četvrtine granice SFRJ. I više od toga, radi se o odbrani naših vrata u svijetu i relativno velike trgovačke flote.

U toku je realizacija novog programa, započetog 1965. godine. Ona se privodi kraju.

Proces modernizacije i dalje traje, upravo se zacrtavaju okviri za izradu perspektivnog programa.

Stvaralačkim radom naših instituta, brodogradilišta, remontnih i drugih zavoda, vojne industrije, te nabavkama iz inostranstva, RM se stalno modernizira. Taj proces je usmjeren dijelom na modernizaciju postojećih brodova, a dijelom na zamjenu postojećih, novim savremenijim brodovima. I u jedinicama i ustanovama obalske odbrane stalan je proces modernizacije. Završava se i materijalno-tehnička baza pozadinskog obezbjeđenja.

Stalna modernizacija uključuje i usavršavanje ljudskog faktora (posebno starješina). Vojno-pomorsko i tehničko školovanje u RM, za sve profile i nivo kadra, upravo vrši kvalitetno usavršavanje —

krupan korak naprijed. Pri završetku je izgradnja i opremanje novog školskog centra RM u Splitu. To po smještaju i opremi omogućuje bolju saradnju i razmjenu iskustava sa flotom, drugim vojnim i civilnim ustanovama, našim komandama, visokim školama i sl. Ostvareni su bolji uvjeti života i rada za nastavnike, pitomce i slušaocce. Ovako ostvarena koncentracija kadrova i sredstava omogućuje efikasno zajedničko korištenje savremenih nastavnih sredstava (vježbaonice, poligoni, laboratorije, kabineti, biblioteke i sl.), te uvođenje najsavremenijih metoda obuke i vaspitanja.

Fenomen izrastanja naše RM do kvaliteta jedne od modernijih, a usko vrlo samostalnih »malih mornarica« u svijetu proistekao je kako iz općeg ekonomskog, pomorskog-privrednog i državno-političkog razvoja koji je stvorila naša zemlja, tako i iz pravilne političke i opštevojne procjene uloge i značaja RM za odbranu integriteta i slobode našeg mora i obale, napora i visoke borbene spremnosti njenog cjelokupnog sastava.